

Sygn. akt III U 717/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 lutego 2015r.

Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Ostrołęce Wydział III

w składzie:

Przewodnicząca: SSO Bożena Bielska

Protokolant: sekr. sądowy Ewelina Asztemborska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 11 lutego 2015r. w O.

sprawy z odwołania R. D.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w P.

o rentę z tytułu niezdolności do pracy

na skutek odwołania R. D.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w P.

z dnia 28.07.2014r. **nr** (...)

orzeka:

1. zmienia zaskarżoną decyzję i przyznaje R. D. prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy od dnia 1 lipca 2014 roku do dnia 30 czerwca 2016 roku,
2. stwierdza brak odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

UZASADNIENIE

R. D. złożył odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w P. z dnia 28.07.2014r., znak: (...), odmawiającej mu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy.

W odpowiedzi na odwołanie ZUS wniósł o jego oddalenie. Wskazał, że wykonując prawomocny wyrok Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Warszawie z dnia 04.07.2003r., sygn. akt XIIIU 833/03, przyznano R. D. prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy na okres od 04.02.2003r. do 30.06.2004r. Prawo do renty było mu następnie przedłużane do 30.06.2014r.

ZUS podniósł, iż w dniu 4.12.2013r. ubezpieczony zwrócił się z kolejnym wnioskiem o ustalenie uprawnień do renty z tytułu niezdolności do pracy. W orzeczeniu z dnia 16.06.2014r. lekarza orzecznika ZUS ustalono, że jest on częściowo niezdolny do pracy do 30.06.2017r. W dniu 18.06.2014r. Z-ca Głównego Lekarza Orzecznika ZUS złożył zarzut wadliwości orzeczenia Lekarza orzecznika. Po jego rozpoznaniu Komisja Lekarska ZUS II Oddział w W. w orzeczeniu z dnia 18.07.2014r. ustaliła, że ubezpieczony nie jest niezdolny do pracy.

Wobec powyższego zdaniem ZUS decyzją z dnia 28.07.2014r. prawidłowo odmówiono R. D. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy na dalszy okres, nie spełnia on bowiem warunku z art. 57 ust. 1 pkt 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

R. D. (ur. (...)) w 1984r. został potrącony przez samochód. Doznał wówczas m.in. urazu głowy ze stłuczeniem mózgu i krwiakiem przymózgowym. Od 2002r. objęty jest opieką (...), lecz się też u neurologa.

Decyzją z dnia 24.02.2003r., znak (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. odmówił R. D. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy (k. 27 a.r.). Powyższa decyzja została zaskarżona przez ubezpieczonego. Po rozpoznaniu tego odwołania Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Warszawie wyrokiem z dnia 04.07.2003r., w sprawie sygn. akt XIIIU 833/03, zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał odwołującemu prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy na okres od 04.02.2003r. do 30.06.2004r. (k. 33 a.r.)

W związku z uznaniem ubezpieczonego orzeczeniem Lekarza orzecznika ZUS z dnia 05.07.2004r. za zdolnego do pracy decyzją z dnia 12.07.2004r. ZUS wstrzymał dalszą wypłatę świadczenia. Od decyzji tej ubezpieczony złożył odwołanie do Sądu. Po jego rozpoznaniu wyrokiem z dnia 19.04.2005r., w sprawie sygn. akt III U 1184/04 Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Ostrołęce zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał R. D. prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy na okres od 01.07.2004r. do 30.06.2005r. (k. 77 a.r.). Na podstawie wyroku z dnia 19.04.2005r. organ rentowy decyzją z dnia 07.06.2005r. przyznał ubezpieczonemu prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy do 30.06.2005r. Wypłata renty była kontynuowana do dnia 30.06.2014r.

W związku z upływem terminu, na jaki zostało przyznane świadczenie, w dniu 04.12.2013r. ubezpieczony złożył w ZUS wniosek przyznania prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy na dalszy okres. W toku jego rozpoznawania Lekarz orzecznik ZUS w orzeczeniu z dnia 16.06.2014r. ustalił, że ubezpieczony jest częściowo niezdolny do pracy do 30.06.2017r. W dniu 18.06.2014r. Z-ca Głównego Lekarza Orzecznika ZUS złożył zarzut wadliwości w/w orzeczenia Lekarza orzecznika ZUS, na skutek którego Komisja Lekarska ZUS II Oddział w W. w orzeczeniu z dnia 18.07.2014r. ustaliła, że ubezpieczony nie jest niezdolny do pracy.

Wobec powyższego Oddział ZUS w P. zaskarżoną decyzją z dnia 28.07.2014r. odmówił R. D. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy na dalszy okres.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o całość dokumentacji znajdującej się w aktach rentowych R. D.nr (...) i o dokumentację lekarską.

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 57 ust. 1 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U.2013.1440) renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, która spełnia łącznie następujące przesłanki:

- 1 jest niezdolny do pracy,
2. ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy,
3. niezdolność do pracy powstała we wskazanych w ustawie okresach składkowych lub nieskładkowych albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów.

Definicję osoby niezdolnej do pracy zawiera art. 12 ust. 1-3 powoływanej ustawy, który stwierdza, że jest nią osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu.

Całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiejkolwiek pracy, natomiast częściowo niezdolną do pracy jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji.

Zgodnie zaś z art. 61 w/w ustawy prawo do renty, które ustało z powodu ustąpienia niezdolności do pracy, podlega przywróceniu, jeżeli w ciągu 18 miesięcy od ustania prawa do renty ubezpieczony ponownie stał się niezdolny do pracy.

Ponieważ R. D. miał przyznaną rentę z tytułu niezdolności do pracy od 01.07.2004r. do 30.06.2014r., skuteczność jego odwołania była uzależniona od ustalenia, czy jest w dalszym ciągu niezdolny do pracy i w jakim stopniu.

W ocenie Sądu Okręgowego odwołanie R. D. od decyzji ZUS z dnia 28.07.2014r. jest zasadne.

W sprawie, w której przedmiotem jest prawo do renty z ubezpieczenia społecznego, warunkująca powstanie tego prawa ocena niezdolności do pracy w zakresie wymagającym wiadomości specjalnych musi znaleźć oparcie w dowodzie z opinii biegłych posiadających odpowiednią wiedzę medyczną adekwatną do rodzaju schorzeń ubezpieczonego (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12.01.2010r., IUK 204/09, LEX nr 577813).

W świetle cytowanych wyżej przepisów rozstrzygnięcie w sprawie było uzależnione od ustalenia, czy R. D. jest niezdolny do pracy, na jaki okres i w jakim stopniu.

Na tę okoliczność Sąd dopuścił w sprawie dowód z opinii biegłych lekarzy z zakresu neurologii i psychologii.

Biegli z zakresu: neurologii T. P. i psychologii H. P., po przeprowadzeniu badania odwołującego w dniu 22.11.2014r. rozpoznali u niego: przebyty uraz czaszkowo-mózgowy w 1984r. ze stłuczeniem mózgu i krwiakiem przymózgowym, pourazowe bóle i zawroty głowy, intelekt w granicach normy wiekowej i obniżenie pamięci świeżej na podłożu organicznym.

Zdaniem biegłych schorzenia te naruszają sprawność organizmu w stopniu powodującym częściową niezdolność do pracy na okres 2-letni od czerwca 2014r. do czerwca 2016r., bowiem nie stwierdzono poprawy w stanie zdrowia ubezpieczonego w porównaniu do stanu, w którym był uznawany za częściowo niezdolnego do pracy.

W uzasadnieniu biegłe wskazały, że 57-letni badany podawał, iż istniejące dolegliwości bólowe (bóle i zawroty głowy, zaburzenia równowagi), słabsza pamięć i dekoncentracja uwagi uniemożliwiają mu wykonywanie pracy. Dane te zostały potwierdzone w badaniu przedmiotowym, gdyż biegła neurolog stwierdziła zaburzoną próbę R., oczopląs i zespół bólowy głowy a biegła psycholog stwierdziła obniżenie pamięci świeżej na podłożu zmian organicznych. Z tych względów biegłe uznały, że nie ma poprawy w stanie zdrowia badanego (k. 16 – 18 a.s.).

Do powyższej opinii zastrzeżenia wniósł ZUS. Wskazał, że nie może zgodzić się z opinią biegłych w kwestii istnienia niezdolności do pracy, gdyż sam fakt rozpoznania i leczenia schorzenia nie daje podstaw do orzeczenia długotrwałej niezdolności do pracy. Decydujący jest stopień upośledzenia funkcji organizmu spowodowany tym schorzeniem oraz wiek, poziom wykształcenia, przebieg pracy zawodowej, poziom posiadanych kwalifikacji. Zdaniem ZUS biegli w opinii nie wykazali takiego naruszenia sprawności. W badaniu neurologicznym z odchyłkami stwierdzono oczopląs - bez określenia jego charakteru i nasilenia oraz chwiejność w próbie R., przy zachowanej pełnej funkcji kończyn, bez ograniczenia sprawności chodu. Z opisu stanu psychologicznego wynika, że nie występują zaburzenia nastroju, kontakt był dobry, orientacja prawidłowo zachowana, intelekt w normie. Dokumentacja leczenia w PZP zawarta w aktach, potwierdza istnienie zmienności samopoczucia, jednak bez istotnego obniżenia nastroju, głównymi podawanymi skargami są trudności finansowe, wpisy potwierdzają fakt aktywnego poszukiwania pracy. Stwierdzone odchylenia w stanie przedmiotowym ograniczają możliwości zatrudnienia - oczopląs i chwiejność w p. R. - przeciwskazana jest praca na wysokości, ale po uwzględnieniu wywiadu zawodowego wiadomo, że badany nie jest ściśle ukierunkowany zawodowo i nie zachodzi konieczność pracy w takich warunkach. W konkluzji organ rentowy wniósł o powołanie innych biegłych (k. 30 a.s.)

W ocenie Sądu zastrzeżenia do opinii, zgłaszane przez ZUS, nie podważają wniosków tej opinii. Mając powyższe na uwadze Sąd na podstawie art. 217 § 3 kpc oddalił wniosek o dopuszczenie dowodu z opinii innych biegłych uznając, iż zgromadzony w sprawie materiał dowodowy w sposób dostateczny wyjaśnia okoliczności sprawy. Zgodnie bowiem z ugruntowanym stanowiskiem judykatury Sąd nie musi na wniosek strony dopuszczać dowodu z dodatkowej opinii biegłych, jeśli uzna, że ekspertyzy, którymi dysponuje, są wystarczające do wyjaśnienia stanu zdrowia (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17.01.2012r. I UK 195/11).

Zdaniem Sądu sporządzona w sprawie opinia może stanowić podstawę rozstrzygnięcia. Została ona wydana przez biegłych lekarzy o specjalności odpowiednich do ujawnionych u odwołującego schorzeń. Biegłe dokonały analizy zebranej w sprawie dokumentacji medycznej, przeprowadziły wywiad oraz w dniu 22.11.2014r. - badania odwołującego. Zarówno rozpoznanie, jak i wnioski opinii są rzeczowe, spójne i logiczne, dlatego zasługują na uwzględnienie. Biegłe określiły rodzaj schorzeń, stopień ich nasilenia i wpływ na zdolność do pracy.

Z opinii wynika, iż podstawą stwierdzenia częściowej niezdolności są schorzenia neurologiczne, będące wynikiem przebytego w 1984r. urazu czaszkowo-mózgowego. Z akt rentowych wynika, iż te same schorzenia były podstawą orzekania częściowej niezdolności do pracy R. D. nieprzerwanie od 04.02.2003r. do 30.06.2014r., w tym dwukrotnie na mocy wyroku Sądu.

W ocenie Sądu podzielić wnioski biegłych sądowych o częściowej niezdolności do pracy odwołującego. R. D. ma wykształcenie zasadnicze zawodowe o kierunku ślusarz - spawacz, pracował jako ślusarz – hydraulik, spawacz, tokarz, monter telekomunikacyjny a w okresie pobierania renty na 1/2 etatu jako pracownik administracyjny (dozorca).

Z opinii biegłych wynika, iż u odwołującego w toku badania stwierdzono oczopląs, objawy korzeniowe z d prawej pod kątem 70 stopni z k d lewej pod kątem 60 stopni, chwiejną próbę R., wzmożone napięcie mięśni przykręgosłupowych w odcinku ls, bóle głowy, problemy z pamięcią i obniżenie pamięci świeżej na podłożu organicznym.

Wskazać trzeba, że zarówno prace ślusarza- hydraulika, spawacza, tokarza jak i monter telekomunikacyjnego wymagają sprawności fizycznej i psychicznej, w tym odpowiednio szybkiego reagowania i przewidywania następstw swego działania. Wyniki badania przedmiotowego świadczą o tym, iż odwołujący ma upośledzoną w znacznym stopniu zdolność do w/w reakcji.

Zauważyć też należy, iż także w toku postępowania w ZUS konsultant psycholog stwierdził u R. D. obniżenie pamięci bezpośredniej, spowolniałe tempo pracy, istotne obniżenie koncentracji i przetrutności uwagi, obniżony czas reakcji, refleksu i podejmowania decyzji (k. 9-10 dokum. lek. ZUS). Powyższe wnioski są tożsame z wnioskami biegłych sądowych. Ta opinia konsultanta stanowiła podstawę uznania odwołującego przez Lekarza orzecznika ZUS za częściowo niezdolnego do pracy. Wprawdzie Komisja Lekarska ZUS następnie stwierdziła, że odwołujący nie jest niezdolny do pracy, lecz faktycznie przy wydawaniu tego orzeczenia pominięto w/w opinię konsultanta psychologa.

Biorąc pod uwagę przedstawione wyżej okoliczności i wiek odwołującego – 59 lat oraz charakter jego schorzenia należy więc zaakceptować wniosek biegłych lekarzy o częściowej niezdolności do pracy R. D..

Oceny tej nie zmienia fakt, iż odwołujący wykonywał również pracę dozorca. Było to zatrudnienie na 1/2 etatu, już w okresie pobierania renty i stanowiło okres tylko 2 lat, podczas gdy pozostały okres zatrudnienia odwołującego wynosi 27 lat.

Z tych względów Sąd na podstawie art. 477¹⁴§ 2 kpc zmienił zaskarżoną decyzję z dnia 28.07.2014r. i przyznał R. D. prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy na okres od 01.07.2014r. do 30.06.2016r.

W pkt 2 wyroku Sąd stwierdził, że organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Zgodnie z art. 118 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych organ rentowy wydaje decyzję w sprawie prawa do świadczenia lub ustalenia jego wysokości po raz pierwszy w ciągu 30 dni od wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania tej decyzji, z uwzględnieniem

ust. 2 i 3 oraz art. 120. Przepis art. 118 ust. 1a stanowi zaś, że w razie ustalenia prawa do świadczenia lub jego wysokości orzeczeniem organu odwoławczego za dzień wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji uważa się również dzień wpływu prawomocnego orzeczenia organu odwoławczego, jeżeli organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Organ odwoławczy, wydając orzeczenie, stwierdza odpowiedzialność organu rentowego.

W niniejszej sprawie ostatnią okolicznością niezbędną do wydania decyzji było ustalenie niezdolności do pracy ubezpieczonego, jej stopnia i okresu trwania. Dopiero postępowanie sądowe, powołanie biegłych lekarzy pozwoliło na ustalenie częściowej niezdolności, przy czym biegli wzięli pod uwagę także wyniki dokonanego przez nich badania przedmiotowego. W tej sytuacji ZUS nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie niezdolności do pracy badanego w toku postępowania przed tym organem.

Mając powyższe na względzie orzeczono jak w wyroku.